

De meedogenloze vrouwen van Duitsland in de Tweede Wereldoorlog

Terwijl mannen de hogere rangen van de nazipartij domineerden, drukten ook veel vrouwen hun stempel op nazi-Duitsland. Onder het naziregime moesten vrouwen zich aan een aantal regels houden en de ideologie naleven, maar velen gingen veel verder dan dat en begingen talloze gruweldaden. Sommigen leefden na de oorlog nog een lang leven, anderen niet. Van concentratiekamp-bewakers tot de vrouwen van beruchte partijleden, lees verder en leer enkele van de meedogenloze vrouwen van Nazi-Duitsland kennen.

Irmgard Huber (Hadamar 1901 - Hadamar 1983) was de hoofdverpleegster van één van de moordfaciliteiten waar het onvrijwillige euthanasieprogramma [Action T4](#) plaatsvond. Er wordt geschat dat ongeveer 15.000 Duitsers, van wie de meesten leden aan een geestelijke of lichamelijke handicap, werden gedood onder het programma. Na de oorlog zat ze 12 jaar gevangen voor haar misdaden en ze overleed veel later, toen ze in de tachtig was.

[Link](#) [Korte film](#)

Magda Goebbels (Berlijn, 11 november 1901 – Berlijn, 1 mei 1945) was de vrouw van de nazi-propagandaminister Joseph Goebbels. Zij moest accepteren dat haar man tijdens hun huwelijk veel relaties had met andere vrouwen. Ze was een prominent lid van de partij en een aanhanger van de nazi-ideologie. Magda Goebbels stond informeel bekend als de 'First Lady van het Derde Rijk'. Samen met haar man en haar zes kinderen [...] pleegde ze in Hitlers Berlijnse bunker zelfmoord. 1) [Link 2\)](#) [Link 3\)](#) [Link 4\)](#) [Link](#)

Jenny-Wanda Barkmann (Hamburg, 4 juli 1946 - Gdansk 4 Juli 1946) was een *Aufseherin* (opzichter) in het concentratiekamp [Stutthof](#). Barkmann was meedogenloos. In 1945 werd ze gearresteerd op een treinstation in Gdańsk, ze was gevlucht toen de Russen steeds verder oprukten. Haar commentaar op haar doodstraf luidde "Het leven is een genot en genot is gewoonlijk kort." Ze werd op 24-jarige leeftijd geëxecuteerd door ophanging voor haar misdaden. 1) [Link](#) 2) [Link](#)

Maria Mandl (Münzkirchen 10 Januari 1912 - Krakau 24 Januari 1948) Deze Oostenrijkse *SS-Helferin* was een van de hoogste functionarissen in het vernietigingskamp [Auschwitz-Birkenau](#).

In mei 1945 vluchtte Mandl naar de Alpen en daarna naar haar geboorteplaats. Haar vader weigerde haar echter onderdak in haar ouderlijk huis [...], dus ging ze naar haar zus in het nabijgelegen Luck. Op 10 augustus 1945 werd ze gearresteerd en ondervraagd door soldaten van het Amerikaanse leger. Ze werd beschreven als intelligent en wreed. Ze werd in september 1946 uitgeleverd aan Polen. Op 24 januari 1948 werd ze geëxecuteerd in de Montelupich-gevangenis in Krakau. 1) [Link](#) 2) [Link](#)

Gertrud Scholtz-Klink, geboren **Treusch** (Adelsheim 9 februari 1902 - Bebenhausen 24 maart 1999) was de leidster van de Nationaal Socialistische Vrouwenliga ([NS-Frauenschaft](#)). Na het einde van de oorlog dook ze samen met haar man onder in Leitzkau en had vervalste papieren onder de naam Maria Stuckenbrock. In haar memoires uit 1978, *Die Frau im Dritten Reich*, dat ze aan de 'slachtoffers van het proces van Neurenberg' [...] had geweid, beoordeelde ze de natio-

naalsocialistische ideologie positief [..]. Ze stierf in 1999 in Bebenhausen, 97 jaar oud. 1) [Link 2\) Link](#)

Irma Grese Ze was een van de vijf kinderen van Alfred en Berta Grese. Het gezin Grese woonde op een boerderij in Wrechen in Mecklenburg. Toen Grese 13 jaar oud was, pleegde haar moeder zelfmoord, waarschijnlijk vanwege problemen in het huwelijk. Grese werkte zowel in de concentratiekampen [Ravensbrück](#) als [Auschwitz](#). Ze stond bekend als de 'Hyena van Auschwitz'. Ze beging onmenselijke wreedheden. Op 17 april 1945 werd Grese gevangengenomen in het kamp [Bergen-Belsen](#). In de daaropvolgende dagen moest ze meehelpen de doden te begraven en op 17 mei werd ze in het cellencomplex opgesloten in afwachting van haar berechting. Op 13 december 1945 werd Irma Grese opgehangen; 22 jaar oud. [Link](#)

Carin Göring (Stockholm, 21 oktober 1888 - aldaar, 17 oktober 1931). Ze was Zweedse en de eerste vrouw en grootste liefde van [Hermann Göring](#). Ze trouwde hem in 1923 als een van de meest prominente leden van de Nazipartij. Ze overleed aan een hartaanval in 1931 op 42-jarige leeftijd. Göring noemde zijn buitenverblijf [Carinhall](#) naar haar en ook zijn luxejacht [Carin II](#). [Link](#)

Emmy Göring (Hamburg, 24 maart 1893 – München, 8 juni 1973). Luftwaffe (luchtmacht) opperbevelhebber Hermann Göring trouwde opnieuw, deze keer met actrice Emma Johanna Henny 'Emmy' Göring. Ze was een bekende Duitse toneelspeelster. Ze was vaak Hitlers gastvrouw bij verschillende staatsgelegenheden. Ze werd als actieve nazi aangemerkt. Men veroordeelde haar tot in beslagname van dertig procent van haar bezittingen, ze één jaar dienst moest doen in een werkkamp en vijf jaar niet op het podium mocht verschijnen. Ze zat een jaar in de gevangenis na het einde van de oorlog en overleed in 1973 op 80-jarige leeftijd. [Link](#)

Herta Bothe was een *SS-Aufseherin* kampbewaker in zowel het concentratiekamp Ravensbrück als Bergen-Belsen. Als de meeste *Aufseherinnen* was ze gewapend met een pistool, maar in plaats van de klassieke zweep droeg zij een houten stok bij zich waarmee ze vrouwelijke gevangenen afranselde. Als *Aufseherin* werd ze snel ge-

vreesd en berucht om haar sadistische trekken. Bothe kreeg een relatief lichte straf: tien jaar opsluiting. Daarvan zou ze er uiteindelijk zes uitzitten. Na haar vrijlating trad Bothe in het huwelijk en noemde zich voortaan Herta Lange. Ze ging in Noord-Duitsland wonen en verdween vrijwel in de anonimiteit. Op een vraag aan haar of ze vond dat ze een fout had gemaakt: "Wat bedoel je, een fout gemaakt? Nee ... Ik ben niet geheel zeker hoe ik dat moet beantwoorden. Heb ik een fout gemaakt? Nee. De fout was dat het een concentratiekamp was, maar ik moest erheen, anders was ik er zelf in weggestopt [...]. Dat was mijn fout. Ze overleed in 2000 op 79-jarige leeftijd. [Link](#)

Margarete Himmler (Bromberg (9 september 1983 - München 25 augustus 1967)

Ze was de vrouw van Reichsführer-SS [Heinrich Himmler](#). Ze huwden in 1928 en een jaar later werd hun enige kind [Gudrun](#)

geboren. In 1939 kreeg Himmler een relatie met zijn secretaresse Hedwig Potthast, waar Margarete pas later weet van kreeg. Met Potthast had Himmler 2 kinderen. Voor haar dochter bleef Margarete gehuwd met Himmler. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werkte ze voor het Rode Kruis. Na de oorlog werd ze verhoord, maar niet veroordeeld echter in 1953 wel alsnog en veroordeeld tot een werkstraf.

Ze was niet verantwoordelijk geacht voor de misdaden van haar man, maar werd toch geclassificeerd als een begunstigde van het Naziregime. Margarete Himmler overleed in 1967 op 73-jarige leeftijd. 1) [Link](#) 2) [Link](#)

Hermine Braunsteiner (Wenen, 16 juli 1919 - Bochum, 19 april 1999) Zij was een *SS Helferin* die diende als kampbewaker in de concentratiekampen Ravensbrück en [Majdanek](#). Ze had als bijnaam de 'Schoppende Merrie' vanwege de soms dodelijke trappen die ze uitdeelde met haar ijzerbeslagen laarzen. Na de Tweede Wereldoorlog trouwde ze in 1959 met de Amerikaanse soldaat Russell Ryan en emigreerde naar de Verenigde Staten. Daar werd ze opgespoord door [Simon Wiesenthal](#) en in 1971 verloor ze haar Amerikaanse nationaliteit. Vervolgens werd ze op 6 augustus 1973 aan Duitsland uitgeleverd. Op 30 juni 1981 werd ze tweemaal tot levenslang veroordeeld voor de moord op meer dan 1.000 mensen. In 1996 werd ze door de Duitse regering vervroegd vrijgelaten vanwege haar slechte gezondheid. Ze overleed in 1999 op 79-jarige leeftijd in Bochum aan de gevolgen van diabetes. 1) [Link](#) 2) [Link](#)

Hildegard Lächert (Berlijn, 19 Maart 1920 - Berlijn, 14 April 1995) Zij was een *Aufseherin* in de concentratiekampen Ravensbrück, Majdanek en Auschwitz-Birkenau. Ze was dermate wreed tegen de gevangenen dat ze tot drie keer toe door haar SS tot de orde werd geroepen [..]. Ze werd twee keer veroordeeld. In 1947 werd ze tot 15 jaar veroordeeld maar 7 december 1956 weer vrijgelaten. En opnieuw in 1979, maar met voorarrest en gevangenisstraf had ze deze tijd al uitgezeten. 1) [Link](#) 2) [Link](#)

Ilse Koch (Dresden, 22 september 1906 - Aichach, 1 september 1967), ook wel 'De heks van Buchenwald' genoemd, was een sadistische oorlogsmisdadiger die misbruik maakte van de baan van haar man die toezichthouder was van de concentratiekampen Buchenwald en Majdanek. Vaak reed ze te paard door het kamp om willekeurige gevangenen zweepslagen toe te dienen. Koch was berucht om het verzamelen van stukken huid van vermoorde gevangenen met daarop opvallende tatoeages. Toen ze in 1951 vrijkwam, na eerder tot vier jaar te zijn veroordeeld, werd ze meteen weer opgepakt en door een Duitse rechtbank opnieuw tot levenslang veroordeeld. In een gevangenis in

Aichach pleegde ze op 1 september 1967 op 60-jarige leeftijd uiteindelijk zelfmoord door zich op te hangen. [Link](#)

Hanna Reitsch (Hirschberg 29 maart 1912 - Frankfurt am Main, 24 augustus 1979) was een succesvolle Duitse vliegenier. Reitsch was verantwoordelijk voor het testen van veel van de Duitse vliegtuigen die tijdens de Tweede Wereldoorlog werden

gebruikt en ook voor andere militaire projecten, waaronder de V1. Hanna Reitsch was in feite [een van de laatste mensen](#) die Hitler levend heeft ontmoet, in april 1945. Hij weigerde haar aanbod om met het vliegtuig te vluchten uit Berlijn. Na de oorlog ging Reitsch zweefvliegen en brak ze meerdere wereldrecords. Na Duitse verwijten dat ze haar naziperiode niet veroordeelde, werd ze Oostenrijks staatsburger. Ze overleed in 1979 op 67-jarige leeftijd in Frankfurt. [Link](#)

Dorothea Binz (Försterei Dusterlake, 16 Maart 1920 - Hamelin gevangenis 2 Mei 1947) doorliep de rangen en werd een *Stellvertretende Oberaufseherin* (plaatsvervangend hoofd-bewaarster) in het concentratiekamp Ravensbrück. Van Binz wordt gezegd dat ze meedogenloos was. Ze zou geslagen, geschopt en geschoten hebben. Getuigen vertellen dat toen ze op de *Appellplatz* verscheen, "het doodstil werd". Naar verluidt droeg ze een zweep in de hand, samen met een aangelijnde Duitse herdershond en zou ze in een oogwenk gevangenen dood hebben geschopt of geselecteerd om te worden gedood. Ze werd door de Engelsen ter dood veroordeeld in de [Hamburgse Ravens-brück processen](#). Ze probeerde nog zelfmoord te plegen door haar polsen door te snijden, maar dit werd ontdekt door de bewakers. Ze werd op 27-jarige opgehangen. 1) [Link](#) 2) [Link](#) 3) [Link](#)

Lina Heydrich is vooral bekend als de vrouw en weduwe van, [Reinhard](#)

[Heydrich](#) hoofd van het hoofdbureau van de *Reichsvericherung* en hoge functionaris van de nazipartij en geducht concurrent voor de functie van Heinrich Himmler. (Heydrich was misschien wel het grootste 'beestmens' van de nazi's. Hij werd in juni 1942 door de Geallieerden werd gedood na een [aanslag](#)). Zij vertelde: "Op een dag vertelde hij [Heydrich] me dat er een beslissing was genomen in het hoofdkantoor van Hitler, om een groot reservaat te creëren voor de Joden in Rusland, dat zou kunnen worden ont-

wikkeld tot een Joodse staat. Gezien de grote vorderingen van de Duitse troepen in Rusland, zag dat alles er heel positief uit".....

Lina Heydrich verdedigde tot haar dood in 1985, de acties van haar overleden man. Een van de architecten van de Holocaust. Ze overleed op 74-jarige leeftijd op het schiereiland Fehmarn bij Kiel. 1) [Link](#) 2) [Link](#)

Vrouwelijke bewakers van het concentratiekamp Stutthof tijdens een oorlogsproces in Gdańsk dat tussen 25 april en 31 mei 1946 door het Poolse Speciaal Hof werd gehouden. Eerste rij van links naar rechts: Elisabeth Becker, Gerda Steinhoff, Wanda Klaff. Tweede rij: Erna Beilhardt, Jenny Wanda Barkmann

Gerda Steinhoff was een Schutzstaffel (SS) opzichter in het vrouwenkamp [Stutthof SK-III](#). In Stutthof nam ze deel aan het selecteren van gevangenen voor de [gaskamer](#). Op 25 januari 1945 kreeg ze een IJzeren Kruis als onderscheiding voor haar loyaliteit aan het [Derde Rijk](#). Vlak voor het einde van de oorlog vluchtte ze uit het kamp en keerde ze terug

naar huis. Daar werd ze echter op 25 mei door de Poolse politie gearresteerd en naar de gevangenis gebracht in afwachting van het proces. Steinhoff werd samen met andere oorlogsmisdadigers [publiekelijk opgehangen](#) na het proces in Stutthof. Ze was toen 24 jaar oud. [Link](#)

Leni Riefenstahl (Berlijn, 22 augustus 1902 – Pöcking, 8 september 2003) was een tijdens de oorlog zeer beroemde Duits cineaste en fotografe. Zij begon haar carrière als danseres en actrice, maar werd vooral

bekend als filmregisseur van de nazi-propaganda film '[Triumph des Willens](#)' uit 1935. Ondanks het feit dat Riefenstahl een aanhanger van het naziregime was, beweerde ze niet op de hoogte te zijn geweest van de oorlogsmisdaden, waaronder de Holocaust. "Ik was een van de miljoenen die dachten dat Hitler alle antwoorden had. We zagen alleen de goede dingen, we wisten niet dat er slechte dingen zouden komen". In een interview antwoordde zij op de vraag wat zij het meest betreurde over haar werk voor Hitler, was dat zij het zeer betreurde dat zij

Hitler had leren kennen, dat zij in het Derde Rijk had geleefd en dat zij de film 'Triumph des Willens' had gemaakt. Ze stierf in haar [huis in het Zuid Duitse Pocking](#), 101 jaar oud. [Link](#)

Elsa Ehrich was een SS-bewaker in verschillende concentratiekampen, waaronder [Kraków-Płaszów](#) en [Majdanek](#). Ehrich werd beschuldigd van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. Ze was mede verantwoordelijk voor de selectie van hen die naar de gaskamers moesten worden gestuurd of geëxecuteerd. Ze stond bekend om haar wreedheid jegens volwassenen maar ook kinderen. Bizar is dan ook dat ze na haar veroordeling clementie vroeg vanwege haar zoontje waarvoor ze moest zorgen. Ze werd ter dood veroordeeld tot [verhanging](#) en overleed op 34-jarige leeftijd. [Link](#)

Elisabeth Schwarzkopf (Jarocin, Polen, 9 december 1915 – Schruns, Oostenrijk, 3 augustus 2006). Ze was een wereldberoemde operazangeres, en bleek later een vurig aanhangster van het nationaalsocialisme. Zij onderhield hartelijke betrekkingen met sommige nazi-kopstukken. Dat

blijkt uit de biografie van Alan Jefferson. Hij was bevriend met haar overleden echtgenoot. Schwarzkopf leidde in 1935 een nationaal-socialistische studentenvereniging. Zij maakte in het Derde Rijk heel snel carrière. Ze werkte mee aan vijf films voor Joseph Goebbels, de naziminister voor propaganda. Zij sloot zich in 1940 bij de NSDAP aan en kreeg het lidnummer 7548960. Na de oorlog emigreerde zij naar Engeland en werd ze, toen men nog niet op de hoogte was van haar naziverleden, door de Koninklijke Familie geridderd tot 'Dame Schwarzkopf'.... Ze bestreed aanvankelijk dat

zij nazisympathieën had gehad, maar later verontschuldigde zij zich daarvoor. Toen haar verleden bekend werd, volgde in de Verenigde Staten boycot en was ze er niet langer meer welkom. De sopraan overleed in 2006 op 90-jarige leeftijd in Oostenrijk.

Eva Braun was een van de beroemdste vrouwen in nazi-Duitsland, vanwege haar relatie met Adolf Hitler. Hij had haar leren kennen toen ze als verkoopster werkte in de fotozaak van de latere vaste fotograaf van Hitler: [Heinrich Hoffmann](#). Men denkt dat de twee een paar uur

voor hun dood officieel in het huwelijks-bootje zijn gestapt. Braun was de partner van de Führer tot aan zijn dood. Op 30 april 1945 pleegden zij en Hitler tegelijkertijd zelfmoord in Hitler's bunker in Berlijn. Dit om te voorkomen dat ze gevangen zouden worden genomen door het Rode Leger dat al zeer nabij was. Eva Braun en Adolf Hitler waren meer dan tien jaar samen. 1) [Link](#) 2) [Link](#) 3) [Link](#)

Onder grote belangstelling werden in 1946 nabij Danzig in Polen de vrouwelijke kampbewakers van Lager Stutthof opgehangen

